

Cäär de thïn ku yïin

Yuul ke 20 në thök de run ke 2 ebën aa lëu bikë wëiku luök.

Wël nyooth kä ke kantha de thïn

1 në 7
yiic

1 në diäär ke 7 yiic ke Niu Thawuth Welith (NSW) aa bi kan-tha de thïn tuöl ençj keek në pïrdenic.¹

Kä njäär tueñj në bën de kantha de thïn e të cï tik bën ke cï dït (cï dhiçp)- kanthaai

ke thïn wär 75% (në buçtic) aa ye tuöl ençj diäär wëër e runken 50.²

Dhöl piath bi kantha de thïn ençj diäär tö runken në kaam de 50-74 yök e bi cäär de thïn (mammogram) looi. Mammogram e cäär de thïn në ekthi-rei (x-ray). Cäär de mammogram alëu bi kanthaithii ke thïn nyuocth e ke ñoot e ke këcë ke tiñj ka të ñoot e raan ke këc dömden yök në yeguöp.

9 në diäär ke 10 yiic

nçj kantha de thïn aa cïn raan de paanden e cï kan tuaany në yeen.³

Yök yenë kantha de thïn dac yök, e yïin yiëk dhöl piath lëu bi yin yeen ti-aam ba piir.

Cäär de thïn

Acin wëu ye keek cuat piny në ajuieer de BreastScreen NSW ku kçc tö tueñj ye luöi een aa diäär tö runken në kaam de 50 agut 74. Apiath lan ke diäär tö runken në ye kemkë yiic bikë cäär de thïn (mammogram) ya looi në thök de run ke rou ebën.

Diäär tö runken në kaam de 40 agut cï 49 ku diäär wëër ë runken 75 aa lëu eya bikë luöi cäär de thïn. Jam wenë akimdu ku kë tueñj bakë kçn jaamic aye käril yiic lëu bikë tuöl ençj yïin ku kä piath tö në cäär de thïn.

Acin awereñj ye wic bi akimdu göt bi yïin than të de cäär de thïn në kööl bi yïin tiñj.

Kçc kedhia lui në BreastScreen NSW ye keek cöl reidiogarpaai (radiographers) aa ye diäär. Keek aa luui në makänaai yam tö lond-en nhial arëet ye kä diik ke mammogram looi ku ke makänaai käk aa nçj yiic many-thiin koor arëet cïi piath ye cöl reideicen (radiation) ye thiëi wei.

Cäär ye looi në BreastScreen NSW e kë de diäär tö ke cïn kë nyooth döm de kantha de thïn.

Dac akimdu tiñj na ca guööt de tönj cït ñoiñoi (të dhiil cït ke cï but në guöpïc) ke tö në tönj de thïn ka në thin kedhia, kuëer de thïn thok ka arëem de thïn cïe jäl e këc kan tuöl thëer.

Mek kööl bi mammogramdu looi

- 1 Cɔl 13 20 50 ba kööl bi yīin tiŋ meek.
- 2 Cɔl Ajuieer de Wëër de Wël cī Gōt ku Wëër de Thok (Translating and Inter-pretng Service) (TIS) 13 14 50 na wīc raan de wëër de thok bi yīin kuɔny ba kööl bi yīin tiŋ meek. Duk telepuun thiök tē piŋ yīn jam thīn. Luel apiath thoŋ ye yīn jam ku tiētē agut tē bi yīn rōl de raan de wëër de thok piŋ.
- 3 Cɔk nyic ajuieer de BreastScreen NSW tē meek yīin kööl bi yīin tiŋ thīn men ke thinku aa nɔŋ yiic kã ke dhëej ye ke juak e thin yiic (breast im-plants).

Në kööl looië mammogram

- ✓ Them ba tē tō BreastScreen NSW thīn dhiil nyic.
- ✓ Bëië cuɔɔraikuɔɔn thëer ke ekthi-rei na yīn këc cãarduɔɔn de thīn wãan ciëen looi wenë BreastScreen NSW.
- ✓ Bëië kã ye akimdu nyuɔɔth bi nyic ago kã nyooth kë bi yök enɔŋ yīin yiëk akimdu.
- ✓ Ceŋ alanh ye yic rou. Yīn bi wīc ba alëthku nyaai ɔɔk në yōi nhom agut biäk nhial de guɔpdu në kaam looië mammogram.
- ✗ Në kööl bi mammogramdu looi, duk yīguɔp pot në wëël ye cɔl talkam, wëël nyir ka wël yen e ke guɔp tɔc. Keek aa lëu bikë kã bi cuɔɔraai ke ekthi-rei cɔk bō bei e ke cīi piath arëet.

- 1 Döm de kantha ku ciin de kɔc nɔŋ tueny tueny ku kɔc cī thou në ruɔɔnic në Niiu Thawuth Welith (NSW), 2016 (e yök keek enɔŋ Maktam ye Kã ke Kantha Gät Piny de Akutnhom de Kantha tō Niiu Thawuth Welith (Cancer Registry, Cancer Institute NSW). cancer.nsw.gov.au/understanding-cancer/cancer-in-nsw/data-calculations
- 2 Akutnhom de Ajuieer de Kã ke Pial e Guɔp ku Piir Piath Lɔcök de Awuthtereliya run de 2018. Kë cī BreastScreen Australia cī yök, gëtë piny ku yëthë ayeer në run de 2018. Cancer series no. 112. Cat. no. CAN 116. Canberra: AIHW.
- 3 Collaborative Group on Hormonal Factors in Breast Cancer, 2001. Kantha de thīn ye caal në kuatic: ciin de kã cī ke bëer deet yiic cī kã cī keek määŋ yiic e ke lōm keek enɔŋ kã nyooth tueny tueny ke 52, tō diäär ke 58, 209 thīn nɔŋ kantha de thīn ku diäär ke 101, 986 cīn tuaany. Lancet 2001; 358: 1389-99

Ke yīn tō tēduɔɔn de mammogram

- Kaam bi yīin tiŋ thīn abi kaam cīt yuul ke 20 jɔt.
- Tiŋ lui në makãna ye kɔc caar gup (radiographer) abi yīin yãth yōn cī week peei lëu bi yīn alëth kum yīpëem ku yithin nyaai thīn.
- Yīn bi thiëc ba kōc ke yīn yōi makãna bi cuɔɔraai ke ekthi-rei kerou dɔm, tōk ke thīn. Thīn tōk aye tãau në kë cīt awerek ye cɔl pëlet (plate) de makãna ku ekthi-rei aye dɔm. Na nɔŋ thin tō ke lɔcwei ka kãril yiic në yikët ka në yikōu ke cɔk nyic raan dɔm cuɔɔraai (radiographer).
- Lon de mammogram abi tō ke lɔcwei (rëm). Ba guɔpdu pãl piny alëu bi kony ago acuei de guɔp ka areem cɔk koor. Cãar e yuul lik diãäk jɔt.
- Yīn lëu ba radiographer (tiŋ loi cãar) bi mammogram cɔk kãac në guɔt de kaam wīc. Yīn eya alëu ba thiëc bi yīin yiëk kaam cekic bi yīn lōŋ thīn në kem lōömë cuɔɔraai ke ekthi-rei thīn.

Të cī mammogramdu looi

- Kë cīt akīm ke rou cī kek piɔc lui ŋek erɔtde aa bi kë tō në cuɔɔraikuɔɔn ke ekthi-rei yic kueen.
- Yīn bi yiëk kã ke mammogramdu nyooth në awerekic kë cī yök thīn. Yeen e kë cīt wiik ke 2 (nīn ke 14) jɔt.
- Kã ke cãar nyooth kë cī yök thīn aa bi tuɔɔc enɔŋ akimdu ke yīn cī kan gam.
- Yīn bi thiëc ba lɔ Ayada de Athëm (Assessment Clinic) bi athëem kōk looi na cīn kë tō në mammogramic wīc bi bëer tiŋ. 9 në 10 yiic (90%- [90 në buɔɔcic]) de diäär ye keek cɔl bikë athëem bëer looi aa cīn kantha de thīn.